

Bezoekadres
Weesperplein 8
1018 XA Amsterdam

Postbus 2758
1000 CT Amsterdam
Telefoon 020 255 1550
Fax 020 255 1551
info@dro.amsterdam.nl
www.dro.amsterdam.nl

Gemeente Amsterdam

Nr.: 2012 / 10520 Reg. dd: 4-6-2012

Technische Adviescommissie Hoofdgroe Afd: BFD-SO INKOMEND

Stadsdeel Zuid
t.a.v. de heer E. Slotboom
Postbus 74019
1070 BA Amsterdam

Datum
Ons kenmerk
Behandeld door
Doorkiesnummer
E-mail

29 MEI 2012
12-1096
Secretariaat TAC
020 255 1541
f.bakkum@dro.amsterdam.nl

Onderwerp

Advies concept voorontwerpbestemmingsplan Buitenveldert 2013.

Geachte meneer Slotboom,

Op 29 maart 2012 heeft u advies gevraagd over het concept voorontwerpbestemmingsplan Buitenveldert 2013 te Amsterdam Zuid. Aangezien het hier gaat om een initiatief in de Hoofdgroenstructuur, is een advies van de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (TAC) vereist. De TAC is gehouden haar adviezen te baseren op de richtlijnen die zijn vastgelegd in het instrumentarium voor de Hoofdgroenstructuur van de 'Structuurvisie Amsterdam 2040 - Economisch sterk en duurzaam'.

In een eerder stadium (oktober 2009) heeft de TAC geadviseerd over de beoogde locatie voor de schooltuinen aan de Kalfjeslaan. Deze locatie is uit dit bestemmingsplan geknipt, doorloopt een eigen procedure en staat op het punt vastgesteld te worden door de stadsdeelraad.

Aanvullend Toetsingskader

Op de delen van het plangebied die tot de Hoofdgroenstructuur behoren zijn volgens de Structuurvisie Amsterdam 2040 de groentypen 'sportpark', 'corridor' en 'stadspark' van kracht. Bij de toetsing op inpasbaarheid worden de voor het betreffende groentype geldende richtlijnen gehanteerd.

De volgende richtlijnen gelden voor het groentype 'sportpark':

Sportpark	
Gebruik, gewenste beleving	Sportparken: alle terreinen voor (landgebonden) sport in verenigings- en/of clubverband. Sportparken worden gebruikt voor intensieve sportbeoefening en dienen daarnaast voor de recreatieve sportbeoefening en als onderdeel van het openbare leven op wijkniveau. De bezoekers zijn voornamelijk georganiseerde en ongeorganiseerde sporters en toeschouwers. De grotere parken hebben daarnaast een beperkte functie als wijkgebied. Belangrijk is dat de parken op een goede manier zijn ingebed in de stedelijke omgeving, vrij toegankelijk en uitnodigend zijn en geen geïsoleerde eenheden vormen. Onderscheid kan hierbij gemaakt worden naar (kleinschalige) stedelijke parken en de (grootschalige) groene sportparken.
Gewenste zoeking	Velden, vrijetijdsaanbod (binnen en buiten) voor intensief gebruik, met ruimte voor toeschouwers. Waar afscheiding gewenst is groene randen met waterlijst voor verfraaiing en afscherming, rekening houdend met de sportfunctie.
Type beheer	Velden: intensief, gericht op een optimaal sportief gebruik. Groene Randen: intensief, gericht op groene verfraaiing van het sportpark, zowel voor de bezoekers als voor de omwonenden. Als het Sportpark in een ecologische structuur ligt dan dient het water in de waterlijst natuurvriendelijk (extensief) te worden aangelegd en onderhouden. Voorbeeld: sportpark Middenmeer, liggend in het Ecolint.
Ontsluiting	Intensief.
Bezoekersdruk	Hoog.
Voorbeelden	Stedelijke sportparken: Olympiaplein, J. Banckersweg, Jan van Galenstraat, Tuindorp Oostzaan, Tennispark Linnaeushof. Groene sportparken: Ookmeer, Middenmeer-Voorland, Sloten, Kadoelen, De Weeren, W.H. Vliegenbos.
Beleidsintentie	Stedelijke sportparken: Stedelijke sportparken zijn de (vaak kleinschalige) in de wijken geïntegreerde sportparken, waaronder tennisparken. Centraal staat het in stand houden van een kleinschalig fijnmazig sportaanbod. De velden en vrijetijdsaanbod (binnen en buiten) worden ingericht voor optimaal sportief gebruik. Bij voorkeur dienen gebouwde voorzieningen zoveel mogelijk geclusterd in aangrenzende bouwblokken te worden gevestigd. Groene sportparken: De groene sportparken zijn de grotere sportparken (waaronder de in het Sportplan genoemde toparken Bijmerpark, Ookmeer, Eendracht, Sloten, Middenmeer-Voorland) die qua locatie nauw aansluiten op de groenstructuur van de stad (waaronder golfvelden). Naast sportbeoefening staat hier ook groenbeleving en groene recreatie centraal. Bebouwing dient zoveel mogelijk in geclusterde vorm op het sportpark plaats te vinden. Het openbare en (fysiek) open karakter van de sportparken moet worden versterkt. Groene, recreatieve routes over het park verbinden stad en ommeland. Modernisering waarbij het bestaande groene karakter niet wezenlijk verandert geldt als inpasbaar binnen sportparken. Het sportpark is hoogwaardig landschappelijk vorm gegeven. Het groen dient vooral ter verbinding en verfraaiing. Een waterlijst om het gebied en een goede dooradoring met sloten zorgt voor waterberging en biedt daarnaast kansen voor de natuur. Als het sportpark in of nabij een ecologische structuur ligt (Middenmeer in ecolint, Sportpark Sloten bij Groene As) dan dienen de waterpartijen met natuurvriendelijke oevers te worden ingericht en natuurvriendelijk te worden beheerd. Het bebouwings-/verhardingspercentage bedraagt op zowel stedelijke als groene sportparken maximaal circa 15% van de totale oppervlakte van het betreffende sportpark. Voor sportparken waar op het moment van vaststelling van de Structuurvisie al een hoger percentage voor bebouwing/verharding is en voor toparken (vastgesteld en vast te stellen in toekomstige Sportnota's), geldt een percentage van circa 20%. Kunstgras en verharding ten behoeve van sportuitoefening vallen niet onder de verhardingsnorm en zijn toegestaan. Parkfaciliteiten (inclusief gewapend gras) vallen wel onder de verhardingsnorm. Evenementen die aansluiten bij de mogelijkheden, het karakter, de omvang en de opzet van het sportpark (bijvoorbeeld sportevenementen en manifestaties).
Inpasbare voorzieningen	Recreatieve routes, voorzieningen voor intensief sportief en maatschappelijk (mede)gebruik, zoals een beheerdersgebouw, (multifunctioneel) clubgebouw, maatschappelijke voorzieningen (kinderopvang, voorzieningen voor buurtactiviteiten en onderwijs), commercieel sportaanbod (indoorsport en leisure-functies), commerciële functies (gezondheidscentra, fysio, kleinschalige overnachtingsmogelijkheden gelieerd aan topsport), mits een directe versterkende link aan het sportaanbod blijvend gegarandeerd kan worden. Op de groene sportparken zijn overdekte voorzieningen alleen inpasbaar als ze het groene karakter van het sportpark niet aantasten.

De volgende richtlijnen gelden voor het groentype 'corridor':

Corridor	
Gebruik, gewenste beleving	Verplaatsing wandelend of per fiets via een bij voorkeur natuurlijk ingerichte groene parkstrook. Tevens ecologische verbingszone. Meer dan bij groene routes heeft de groene corridor ook het karakter van een park- of natuurstrook.
Gewenste zonering	Combinatie van groene route en ecologische verbingszone.
Type beheer	Groene route intermediair, ecologische verbingszone extensief.
Ontsluiting	Ecologische verbingszone niet of zeer beperkt ontsloten. Groene route is optimaal ontsloten.
Bezoekersdruk	Niet of zeer beperkt (ecologische verbingszone) Hoog (op de begeleidende wandel- en fietspaden).
Voorbeelden	Oeverzone Ringvaart Haarlemmermeerpolder (Groene AS), westoever Zeeburgereiland + aangrenzend deel Diemerzeedijk, Ringvaartoever bij Flevopark, strook langs Noordhollandsch kanaal.
Beleidsintentie	De ecologische verbingszone wordt optimaal ingericht voor de betreffende doelsorten, is niet of nauwelijks toegankelijk, maar wel goed zichtbaar. De groene route is aantrekkelijk voor wandelaars en fietsers, geeft een goed zicht op de ecologische verbingszone.
Inpassende voorzieningen	Ecologische zone: Geen. Groene route: kleinschalige recreatieve en op de natuur gerichte elementen: picknicktafel, bankje, informatiebord, uitkijplein, vogelkijk scherm. De corridors mogen niet (verder) worden doorsneden met infrastructuur of anderszins hun kwaliteit als groene route annex ecologische verbingszone verliezen. Als er privetuinen binnen de corridors vallen dan mogen deze niet worden verhard.

De volgende richtlijnen gelden voor het groentype 'stadspark':

Stadspark	
Gebruik, gewenste beleving	Een groene, park- tot tuinachtige omgeving in een stedelijke context. Specifieke voorzieningen voor diverse doelgroepen zijn aanwezig. Natuurlijke elementen en tuin- en landschapsarchitectonische kwaliteiten vormen bijzondere attracties.
Gewenste zonering	Entreezone, parkzone met intensief en extensief gebruikte delen. Extensief gebruikte delen bij voorkeur met natuurlijk karakter (natuurzone).
Type beheer	Intensief tot extensief.
Ontsluiting	Maximaal.
Bezoekersdruk	Intermediair tot hoog.
Voorbeelden	Erasmuspark, Eendrachtspark, Baanackerspark, Gijsbrecht van Aemstelpark, Stoterpark, Noorderpark, Westerpark, Vondelpark.
Beleidsintentie	Hoge bezoekersaantallen en een hoge gebruikintensiteit. De voorzieningen en de ontsluiting moeten erop afgestemd zijn zoveel mogelijk mensen te bedienen, zonder dat het groene karakter verloren gaat. Binnen de randvoorwaarden van het recreatieve gebruik moet het beheer erop gericht zijn dat het park zoveel mogelijk verschillende soorten planten en dieren herbergt. Parken mogen niet opgevuld worden met verspreide, maar dominante bebouwing. Het cultuurhistorisch karakter moet in stand blijven. Het gebied moet zorgvuldig beheerd worden volgens een goedgekeurd beheerplan. Evenementen die aansluiten bij de mogelijkheden, het karakter, de omvang en de opzet van het park (bijvoorbeeld culturele en muzikale voorstellingen, sportevenementen en manifestaties).
Inpassende voorzieningen	Entree- en parkzone: Informatieborden, kiosk of andere kleinschalige horecavoorziening, kleine sport/spel voorzieningen zoals kinderspeelplaats, speelweide, kinderbadje, fitnessstoel, kinderboerderij, centrum milieueducatie, verhard basketbalveld, kunstwerken e.d. Tijdelijke toiletten (bijvoorbeeld bij evenementen of in de zomer bij de kinderbadjes). Grootte en uitvoering van de voorzieningen is afhankelijk van de grootte en de gebruikintensiteit van het park. Natuurzone: Groene attracties zoals een natuurpad, rosarium of kruidtuin. Natuurlijke elementen mogelijk, zoals een natuurvriendelijke oever of bloemenweide. Geen parkeervoorzieningen. Oplossingen voor parkeren ten behoeve van voorzieningen moeten buiten het park worden gevonden. In totaal mag maximaal 5% van het stadspark verhard en/of bebouwd zijn. Voorkomen dat parken een overmaat aan voorzieningen krijgen. Nieuwe infrastructuur alleen als dat een recreatieve meerwaarde geeft.

Het plan

De noordelijke grens van het plangebied van het bestemmingsplan Buitenveldert 2013 loopt grofweg over de Koenenkade, Amstelveenseweg, Overijsselweg, A.J. Ernststraat, Buitenveldertselaan, De Boelelaan en langs de noordzijde van het Amstelpark tot aan Ring A10 Zuid. Aan de oostzijde wordt het plangebied begrensd door de stadsdeelgrens, welke in het midden van de Amstel ligt. Aan de zuidzijde en de westzijde wordt het plangebied begrensd door de gemeentegrens met Amstelveen. Aan de zuidzijde is deze grens gelegen in het midden van het water dat zich direct ten zuiden van de Kalfjeslaan bevindt en aan de westzijde ligt de gemeentegrens ten westen van de museumspoorlijn, parallel aan de Amstelveenseweg.

Onderdelen van de Hoofdgroenstructuur zijn de parken Gijsbrecht van Aemstelpark en Amstelpark, benoemd als groentype 'stadspark', voornamelijk bestemd als 'groen', de strook langs de Kalfjeslaan – 't kleine Loopveld, benoemd als groentype 'corridor' en ook voornamelijk bestemd als 'groen' en de twee sportparken (tennisvereniging Buitenveldert en sportpark Triaz) grenzend aan het Gijsbrecht van Aemstelpark benoemd als groentype 'sportpark' en bestemd als 'sport'. De extra bestemmingen in het groentype stadspark zijn gemaakt voor bestaande bebouwing en betreffen 'wonen', 'gemengd -5', 'bedrijf'. De bestaande bebouwing is met contouren ingetekend, uitbreidingen zijn niet toegestaan. Daarnaast is het bestaande water in de parken als zodanig bestemd.

De molen aan de Amstel in groentype 'corridor' heeft de bestemming 'maatschappelijk', waarin onder andere mogelijk is maatschappelijke dienstverlening en ondersteunende horeca. Bij de bestemming 'groen' worden naast de specifieke bestaande functies in het Amstelpark in algemene zin onder andere terrassen, waterlopen/waterpartijen/ waterberging en evenementen op een aangegeven locatie mogelijk gemaakt. Bij 'sport' worden onder andere mogelijk gemaakt kinderdagopvang en buitenschoolse opvang. Bij 'gemengd-5' (maatschappelijk en wonen) zijn onder andere bed & breakfast (maximaal 40%, maximaal 60 m²) en ondersteunende horeca toegestaan (maximaal 30%, maximaal 30 m²). In het Gijsbrecht van Aemstelpark is in bestaande bebouwing horeca mogelijk gemaakt van categorie 4 zijnde onder andere restaurant, eetcafé, lunchroom conform het huidige bestemmingsplan.

Alle delen van de Hoofdgroenstructuur zijn als zodanig bestemd met de dubbelbestemming 'waarde-hoofdgroenstructuur'. Toekomstige initiatieven dienen primair aan deze functie getoetst te worden. Het wel of niet passend achten van een aanvraag, zal afhangen van een in te winnen advies van de TAC.

Nieuwe bebouwing is niet toegestaan, met uitzondering van nutsvoorzieningen (15 m²) binnen de bestemmingen 'groen', 'sport', 'water', 'bedrijf' en 'gemengd-5'. Hiervoor geldt dat er geen locatiebepaling door middel van bouwvlakken is opgenomen. Onder nutsvoorzieningen wordt verstaan '.... voorzieningen van openbaar nut, waaronder transformatorhuisjes, pompstations, gemalen, telefooncellen en zendmasten'.

Advies

Op grond van de door u verstrekte informatie (adviesaanvraag met oplegnotitie, nota van uitgangspunten bestemmingsplan Buitenveldert 2013, voorontwerp bestemmingsplan Buitenveldert 2013 zijnde toelichting, regels en plankaarten) constateert de TAC dat het plan op hoofdlijnen inpasbaar is in de Hoofdgroenstructuur. Daarbij waardeert de TAC de wijze waarop het materiaal is aangeleverd, door middel van een oplegnotitie waarin de belangrijkste aandachtspunten staan vermeld.

Op een aantal details in de planregels wenst de TAC echter wel een opmerking te plaatsen omdat die conflicteren met de uitgangspunten van de Hoofdgroenstructuur. Het gaat in de eerste plaats om de definiëring van de sportvoorzieningen in de bestemming 'sport'. Hierin zijn ook opgenomen 'kantoor- en vergaderruimten'. Zeer nadrukkelijk wil de TAC stellen dat dit uitsluitend akkoord is als hier sprake is van sportgerelateerde functies.

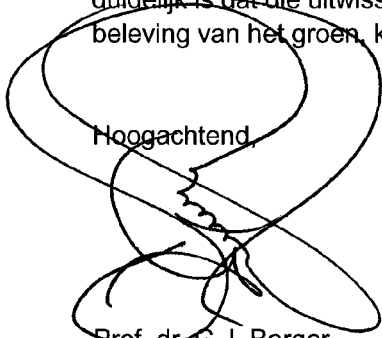
Daarnaast gaat het om de mogelijkheid om in alle voor de Hoofdgroenstructuur relevante bestemmingen de realisatie van nutsvoorzieningen mogelijk te maken. Om twee redenen is dit ongewenst: vanwege het ontbreken van locatie en maximalisatie van de voorzieningen en vanwege de definiëring van 'een nutsvoorziening'. In de definitie worden namelijk ook zendmasten genoemd, deze zijn volgens de algemene richtlijnen uit de Structuurvisie niet inpasbaar. Plaatsing van een nutsvoorziening in een groentype 'corridor' is vanwege de karakteristieken van het groen onwenselijk. In alle groentypen is een maximalisatie van dergelijke voorzieningen wenselijk.

De TAC heeft als primaire taak om plannen te toetsen op hun inpasbaarheid in de Hoofdgroenstructuur. Hierbij ziet ze er op toe dat de ambitie die bij het plan wordt uitgesproken, vertaald is in een goed doordacht ontwerp dat op termijn een kwaliteitsimpuls voor de Hoofdgroenstructuur impliceert. Het voorliggende bestemmingsplan voldoet in grote lijnen aan de regels die er vanuit het instrumentarium van de Hoofdgroenstructuur gelden voor het groentype 'stadspark'. De vraag is echter of dit park op termijn ook gediend is met een dergelijk conserverend bestemmingsplan. In lijn met het wensbeeld uit de Structuurvisie zou de TAC graag in de toelichting een passage toegevoegd zien waarin een doorkijk in de richting van de langere termijn wordt gegeven. Een dergelijke impressie van een langetermijnvisie voor het park als geheel biedt sturing aan c.q. aanknopingspunten voor keuzes bij meer kleinschalige ingrepen op de korte termijn.

De bestemming 'groen' maakt ook de realisatie van water mogelijk. De doelstellingen die in de Structuurvisie ten aanzien van de Hoofdgroenstructuur zijn geformuleerd, maken een uitwisseling van groen en water niet zonder meer mogelijk. Alleen als

duidelijk is dat die uitwisseling een meerwaarde inhoudt voor de kwaliteit en/of de beleving van het groen, kan de TAC daarmee instemmen.

Hoogachtend,

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a central vertical stroke.

Prof. dr. G.J. Borger

Voorzitter van Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur